

Käyttöohje

Toimintaohje

Etusivu

Laajan haun hakusana(t):

Hallinto- ja kehittämiskeskus lähiarkisto

asiakortti

koko näyttö

Kaupunginvaltuusto

23.08.2010

88 §

2268 / 441 / 2008

Liitteet

2268_2008_Puijo-loppuraportti.pdf 2268_2008_3670_00_ELY_kirje.pdf 2268_2008_Kuopion Matkailupalvelu.pdf

Puijon kävijätutkimukseen perustuva hoito- ja käyttösuunnitelma

Esitys 07.04.2010

Kaupungingeodeetti Jari Kyllönen:

Tiivistelmä

Puijon virkistymetsien hoito- ja käyttösuunnitelma on laadittu kuopiolaisten arvojen pohjalta ja alueella aktiivisesti toimivien tahojen kehittämisehdotuksiin perustuen. Hankkeen aikana on toteutettu poikkeuksellisen laaja kuopiolaisten osallistaminen, käyty useita ryhmäkeskusteluja alueella toimivien tahojen kanssa, esiteltä suunnitelmia internetissä, näyttelyissä jne. Hankkeen valmisteluun on osallistunut laaja asiantuntijoiden joukko ja erittäin monipuolinen ohjausryhmä. Koko hanke on toteutettu avoimuuden periaatteella mm. hankkeelle perustetun internetsivuston avulla. Hanke on edennyt hyvin pitkälle hyvän vuorovaikutuksen ja myös laajan yksituumaisuuden vallitessa. Lausuntokierrosvaiheessa yhdessä valmisteltu suunnitelma on kohdannut kritiikkiä, mihin on vastattu hankkeen ohjausryhmän korostaessa luonnon monimuotoisuusarvojen huomioon ottamisen merkitystä kaikessa jatkosuunnittelussa. Suunnitteluhankkeen pohjalta on tehty ehdotukset Puijon metsänhoidon periaatteiden, alueen käytön kehittämisen sekä muiden kehittämisehdotusten osalta.

Lähtökohtia Puijon alue keskellä Kuopion kaupunkia on todellinen aarre. Aarteeksi Puijoa voidaan kutsua hyvinkin monesta syystä:

- Puijolta avautuu aivan huikeat maisemat ympäröivälle Kallavedelle.
- Puijon matkailullinen merkitys on suuri ja erityisesti ulkomaisten matkailijoiden osuus on ollut korkea.
- Puijon alue on aktiivisessa urheilu- ja liikuntakäytössä sekä kesällä että talvella: Puijon maailmancupin kilpailut ovat kansainvälisesti kaikkein näkyvin tapahtuma Kuopiossa.

- Puijo sijoittuu Pohjois-Savon lehtokeskusalueen sydämeen ja alueen luonto on monipuolisuudessaan vailla vertaansa.

- Puijo on kuopiolaisten tärkeä lähivirkistysalue ja Puijon liikuntapaikat sekä reitistöt ovat kaikkein parhaiten hoidettuja Kuopiossa.

- ▶ Arkisto
- ▶ Asiakortit
- ▼ Hallinto- ja kehittämiskeskus
 - [Asialuokittain](#)
 - [Vireillepanijoittain](#)
 - [Viranhaltijapäätökset](#)
 - [Kokouskutsut](#)
 - [Pöytäkirjat](#)
 - [Haku](#)
- ▶ HAKE Arha
- ▼ Lähiarkisto
 - [Asialuokittain](#)
 - [Vireillepanijoittain](#)
 - [Viranhaltijapäätökset](#)
 - [Pöytäkirjat](#)
 - [Haku](#)
- ▶ Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue
- ▶ Kasvun ja oppimisen palvelualue
- ▶ Kaupunginarkisto ARHA
- ▶ Kaupunkiympäristön palvelualue
- ▶ Keskushallinto
- ▶ Konsernipalvelu
- ▶ Koulutuspalvelut
- ▶ Kulttuuripalvelut
- ▶ Kuntatekniikka liikelaitos
- ▶ Kuopion Vesi Liikelaitos
- ▶ Maaseutupalvelut
- ▶ Perusturva- ja terveyslautakunta
- ▶ Perusturvan palvelualue
- ▶ Pohjois-Savon pelastuslaitos
- ▶ Seutuyhteistyö
- ▶ Sosiaali- ja terveystyöpalvelut
- ▶ Tekninen toimi
- ▶ Terveystieteiden palvelualue
- ▶ Tilakeskus
- ▶ Vapaa-ajan palvelut
- ▶ Vetovoimaisuuden palvelualue
- ▶ Ympäristötoimi

Puijon matkailullinen vetovoima on viimeisten vuosikymmenien aikana heikentynyt ja kävijämäärät Puijon tornissa ja majalla ovat laskeneet selvästi. Eri aikoina Puijolle on laadittu lukuisia kehittämissuunnitelmia, joista suuri osa on kuitenkin jäänyt toteutumatta. Suunnitelmia Puijolle on laadittu niin matkailun kuin liikunnankin mahdollisuuksien parantamiseksi. Monet Puijon kehittämissuunnitelmat ovat jääneet toteutumatta milloin rahan puutteen milloin alueen kehittämisestä vallinneiden ristiriitaisten näkemysten vuoksi. Luontoarvojen osalta Puijo on kaikkein parhaiten tutkittu alue Kuopiossa ja luonnonsuojelualueita laajennettiin 2000-luvun alussa yli 40 %:iin Puijon kokonaispinta-alasta. Myös Puijon virkistysmetsien hoitotavoista on käyty välillä vilkastakin julkista keskustelua. Julkista keskustelua ovat käyneet tahot, jotka suhtautuvat Puijoon kaikkein intohimoisimmin. Edellä kuvatusta lähtökohdasta kaupunginvaltuusto (KV 21.1. 2007) edellytti kävijätutkimukseen perustuvan hoito- ja käyttösuunnitelman laadintaa Puijon virkistysmetsille. Kaupunginhallitus käynnisti suunnitelman laadinnan (KH 9.6.2008 281 §) teknisen lautakunnan tekemän esityksen pohjalta.

Aiemmasta poikkeavia käytäntöjä suunnitteluprosessissa

Puijosta julkisesti käyty vilkas keskustelu ei ole mahdollistanut sitä, että tavallisten kuopiolaisten odotuksista olisi muodostunut kokonaiskuva.

Aiemmista suunnitteluprosesseista poiketen tässä suunnitteluhankkeessa on haluttu selvittää aivan tavallisten kuopiolaisten odotuksia Puijosta. Suunnitteluhankkeessa on kyselytutkimuksien avulla selvitetty ns.

”hiljaisen enemmistön” mielipiteitä Puijon kehittämisestä. Aiempiin suunnitteluprosesseihin nähden poikkeuksellista on ollut runsas osallistaminen, mikä on luonut tukevan perustan esitetyille kehittämis ehdotuksille ja myös esitetyille metsänhoidon periaatteille.

Toinen aiemmista suunnitteluprosesseista poikkeava käytäntö on ollut kaikkien Puijon alueen aktiivisten toimijoiden ottaminen mukaan suunnitteluhankkeen valmisteluun. Hankkeessa alueen toimijoista muodostettiin ns. teemaryhmiä, jotka edustivat seuraavia näkökulmia: matkailu, liikunta/urheilu, luonnonsuojelu/kulttuuri ja asukasyhdistykset. Käytännössä kaikki konkreettiset käytön kehittämis ehdotukset ovat em. teemaryhmissä esitetyjä ehdotuksia. Myös metsänhoidon periaatteista

on käyty keskustelua teemaryhmissä. Toinen teemaryhmien tärkeä merkitys on ollut, että teemaryhmien edustajat ovat osallistuneet Puijon suunnitteluhankkeen yhteydessä järjestettyihin seminaareihin (Puijo-foorumit), missä on käyty keskinäistä vuoropuhelua kävijätutkimusten tuloksista sekä laadituista suunnitelmavaihtoehdoista. Käyty vuoropuhelu on mahdollistanut eri osapuolien kohtaamisen ja aktiivisen vuorovaikutuksen. Teemaryhmät ovat kokoontuneet yhteensä kahdeksan kertaa ja kaikki toimijat ovat kohdanneet kahdessa Puijo-foorumissa.

Kolmas aiemmista suunnitteluprosesseista poikkeava asia on ollut suunnitteluhankkeen ohjausryhmän koostumus (suunnitelmaraportin liite 1). Normaalisti kaupungin suunnitteluhankkeissa ohjausryhmään osallistuvien hallintokuntien asiantuntijajäsenten lisäksi ohjausryhmätyöskentelyyn osallistui viiden suurimman poliittisen puolueen edustajat. Lisäksi ohjausryhmätyöskentelyyn osallistui asiantuntijajäsenenä Metsäntutkimuslaitoksen edustajat. Em. ohjausryhmän koostumuksella päästiin siihen, että jo valmisteluvaiheessa luotiin suora yhteys suurimpiin poliittisiin puolueisiin. Lisäksi Metsäntutkimuslaitoksen edustajien läsnäololla pyrittiin varmistamaan kävijätutkimusten ja koko suunnitteluprosessin objektiivisuus.

Neljäs aiemmista suunnitteluprosesseista poikkeava seikka on ollut suunnittelijoiden hyvin monipuolinen ammattitaito. Suunnitteluprosessissa on työskennellyt mm. kaksi maisema-arkkitehtiä, kaksi arkkitehtiä, biologi, metsänhoitaja ja metsäinsinööri sekä suunnittelumaantieteilijä. Monipuolisella ammattitaidolla on pyritty hyvään asiantuntemukseen ja korkeatasoiseen lopputulokseen. Hankkeen pääkonsulttina on toiminut FCG Planeko Oy.

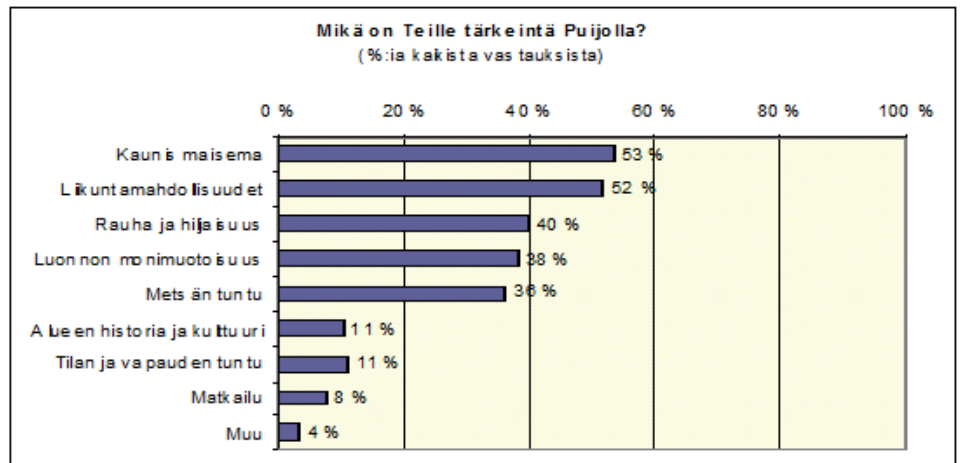
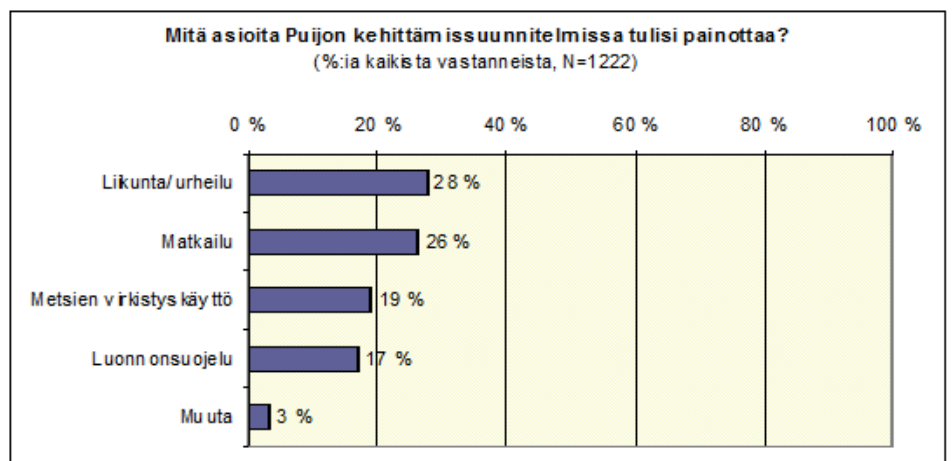
Viides aiemmista suunnitteluprosesseista poikkeava käytäntö oli perustaa hankkeelle oma nettisivusto ositteeseen www.puijo.kuopio.fi. Nettisivuston tarkoituksena on ollut toimia avoimena tiedotuskanavana suunnitteluhankkeen tuloksien ja raporttien sekä ohjausryhmän kokousten esittelyyn.

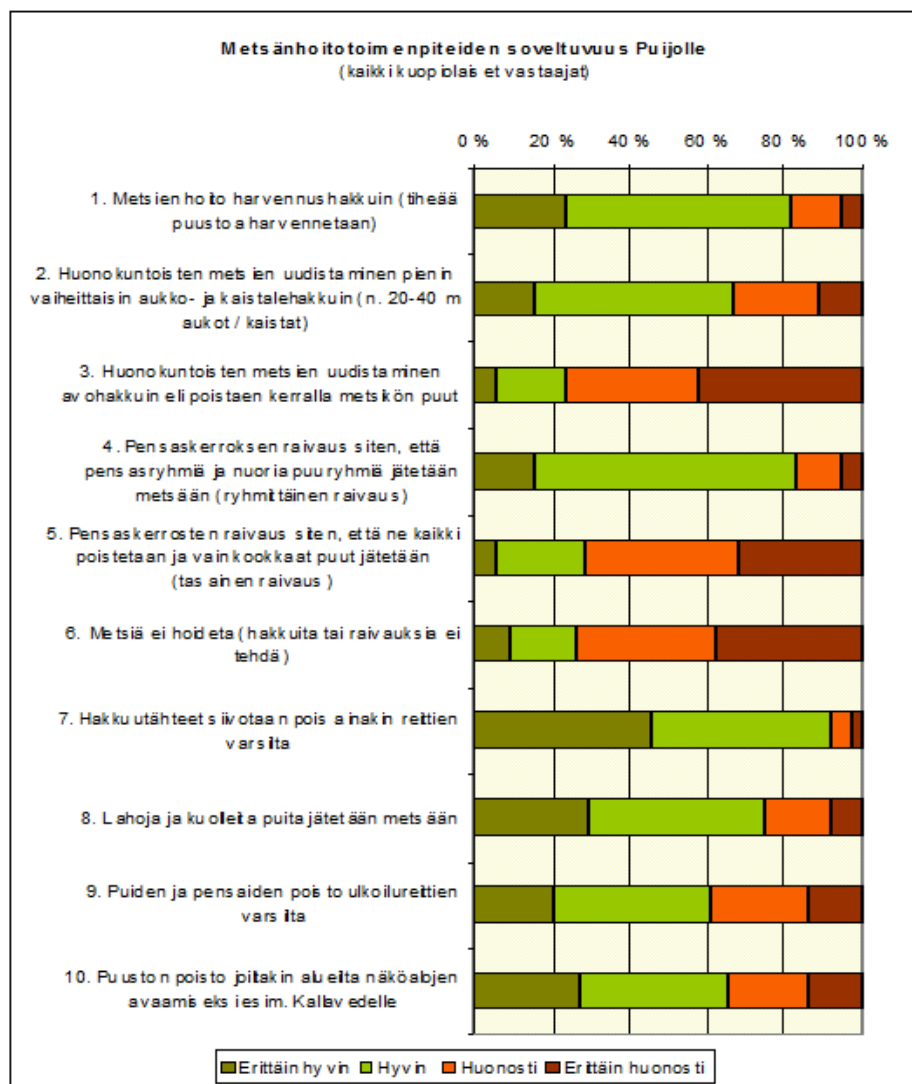
Arvotutkimuksen keskeisiä tuloksia ja Puijo-seminaari 1

Arvotutkimuksella selvitettiin kuopiolaisten näkemyksiä Puijosta ja sen kehittämisestä. Tutkimus toteutettiin posti- ja internetkyselynä, koululaiskyselynä lukio- ja yläasteikäisille sekä kyselynä kirjastossa sekä

Vavi-talolla. Kuopiolaisten vastauksia saatiin yhteensä yli 1 200, mitä voidaan pitää erittäin merkittävänä määränä.

Kyselystä muodostui merkittävä ja erittäin laaja lähtöaineisto jatkosuunnittelun pohjaksi. Kyselyn eräitä keskeisiä tuloksia on esitetty seuraavissa kaavioissa:

Arvotutkimusten erittäin laaja tutkimusaineisto on nähtävillä kokonaisuudessaan hankkeen nettisivuilla osoitteessa www.puijo.kuopio.fi

Arvotutkimuksen tuloksia käsiteltiin ensimmäisessä Puijo-seminaarissa, missä osallistuneiden kesken käytiin keskustelua tutkimuksen tuloksista ja niiden soveltamisesta. Puijo-visiota ja suunnitelmastrategioita oli valmistelemassa n. 40 liikunnan, matkailun, luonnonsuojelun, kulttuurin ja asukasyhdistysten henkilöä. Henkilöt edustivat Puijosta kiinnostuneita tai siellä toimivia yrityksiä, seuroja, yhdistyksiä, viranomaisia, luottamushenkilöitä ja kaupungin eri hallintokuntia. Puijon kävijätutkimuksen tulosten ja aiemmin tehtyjen ryhmätöiden pohjalta luotiin Puijon kutsuseminaarissa Puijo-visio, mikä kuuluu seuraavasti:

Hoidamme, suojelemme ja kehitämme yhteistyössä monipuolista ja vetovoimasta Puijoa, jonka urheilu-, virkistys-, luonto- ja matkailukohteet lisäävät kaikenlaisten ja kaikenikäisten ihmisten henkisiä ja ruumiillisia voimavaroja.

Puijo-seminaarissa sovittiin, että vision toteuttamiseksi laaditaan erilaisia suunnitelmastrategioita jotka on nimetty seuraavasti:

- Huoltava ja säilyttävä

- *Matkailu ja liikunta*
- *Liikunta ja virkistys*
- *Luonto ja liikunta*
- *Matkailu ja luonto*
- *Virkistys ja luonto*

Lisäksi suunnitelmastrategioille tuli laatia strategiaan soveltuvat metsänhoidon periaatteet arvotutkimuksen tulosten määrittelemältä pohjalta. Seminaarityöskentely sujui ”hyvässä hengessä”.

Suunnitelmavaihtoehtojen laadinta ja esittäminen

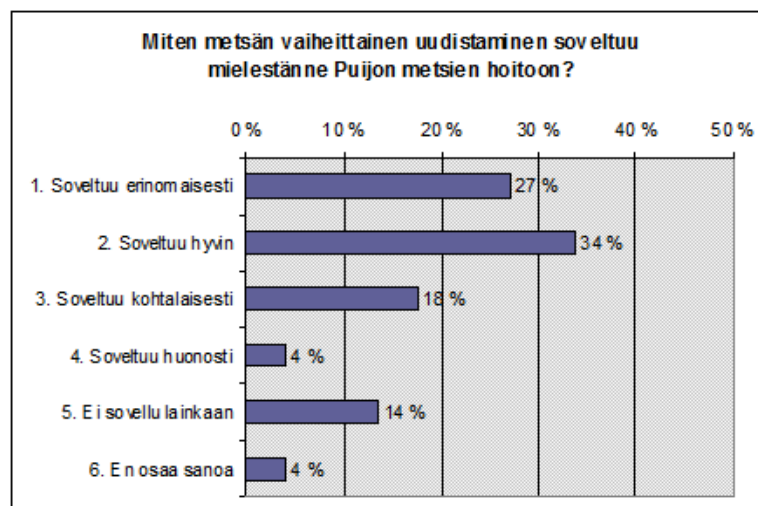
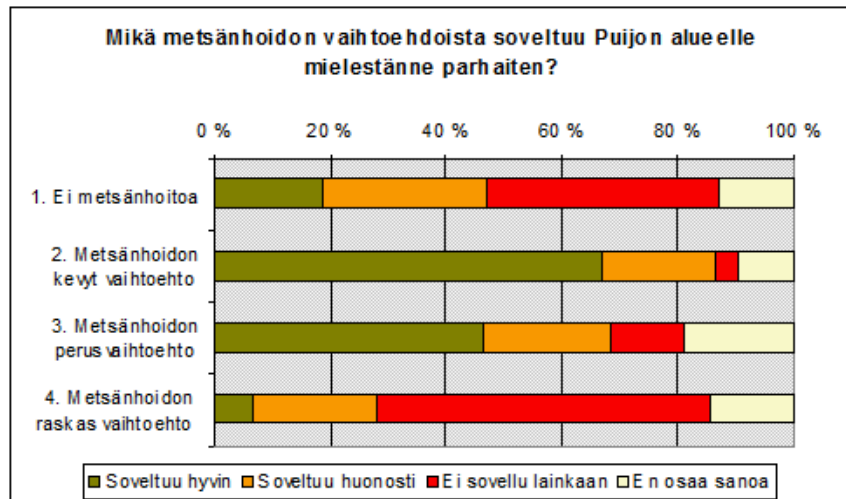
Puijo-seminaarin määrittelemältä pohjalta suunnittelijat laativat edellä mainitut suunnitelmastrategiat, mitkä on esitetty suunnitelmaraportin liitteessä 6. Kukin suunnitelmastrategia on teoreettinen yhdistelmä toimenpide-ehdotuksia, joita teemaryhmiin osallistuneet henkilöt olivat esittäneet. Myös luonnonsuojelua korostava vaihtoehto ”Huoltava ja säilyttävä” on ollut eräänä vaihtoehtona mukana. Oleellista suunnitelmavaihtoehtoissa oli, että paikkaan sidotut konkreettiset kehittämissuositukset on esitetty kartalla yleissuunnitelmatasoisesti. Lisäksi laadittuja konkreettisia ehdotuksia havainnollistettiin havainnekuvilla (suunnitelmaraportin kappale 3.5.2).

Metsänhoidon vaihtoehtojen osalta suunnittelussa päädyttiin sellaiseen ratkaisuun, että suunnitelmassa kuvattiin yhteensä neljä erilaista vaihtoehtoa: 1) Ei metsänhoitoa 2) Metsänhoidon kevyt 3) Metsänhoidon perus- ja 4) Metsänhoidon raskas vaihtoehto. ”Ei metsänhoitoa” vaihtoehto kuvasi luonnon monimuotoisuuden edistämistä korostavaa vaihtoehtoa, missä metsän harvennuksia ja uudistamista ei tehdä lainkaan. Kunkin vaihtoehdon vaikutuksia arvioitiin hyvin monipuolisesti seuraavan 50 vuoden kehityksen ajalta, mikäli toimitaan valitun vaihtoehdon mukaisesti (suunnitelmaraportin liite 5). Vaikutuksia arvioitiin mm. Puijon eri käyttötapojen näkökulmasta, luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta, maiseman näkökulmasta, ”metsän tunnun” näkökulmasta, puuston määrän ja arvon näkökulmasta, tulojen ja kustannusten näkökulmasta. Metsänhoidon vaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia on kuvattu suunnitelmaraportin kappaleessa 3.5.1.

Edellisten metsänhoidon vaihtoehtojen lisäksi mallinnettiin Puijolle ehdotettu vaiheittaisen uudistamisen menetelmä. Menetelmän soveltaminen kuvattiin kaikkiin muihin vaihtoehtoihin paitsi ”Ei metsänhoitoa” vaihtoehtoon, missä lähtökohtaisesti metsiä ei hoideta muutoin kuin korkeintaan luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi. Mallintaminen tehtiin havainnekuvien ja sanallisten kuvausten avulla (suunnitelmaraportin liite 4 ja kappale 3.4.1.2).

Toinen arvotutkimus Kaikki laaditut suunnitelmavaihtoehdot asetettiin nähtäville sekä internettiin hankkeen kotisivuille että erilliseen näyttelyyn valtuuston virastotalolle. Toinen arvotutkimus toteutettiin posti- ja internetkyselynä sekä myös näyttelyyn liittyvänä kyselynä. Vastauksia saatiin lähes 400, mitä suunnitelma-aineiston valtava laajuus huomioon ottaen voidaan pitää kohtalaisen hyvänä saantona.

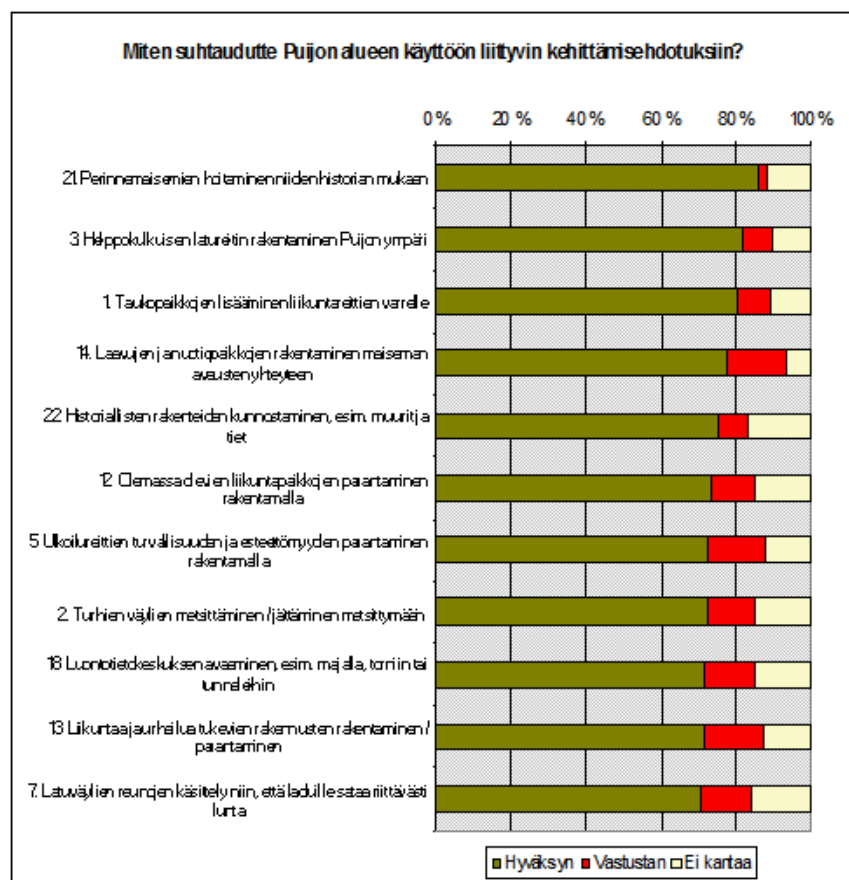
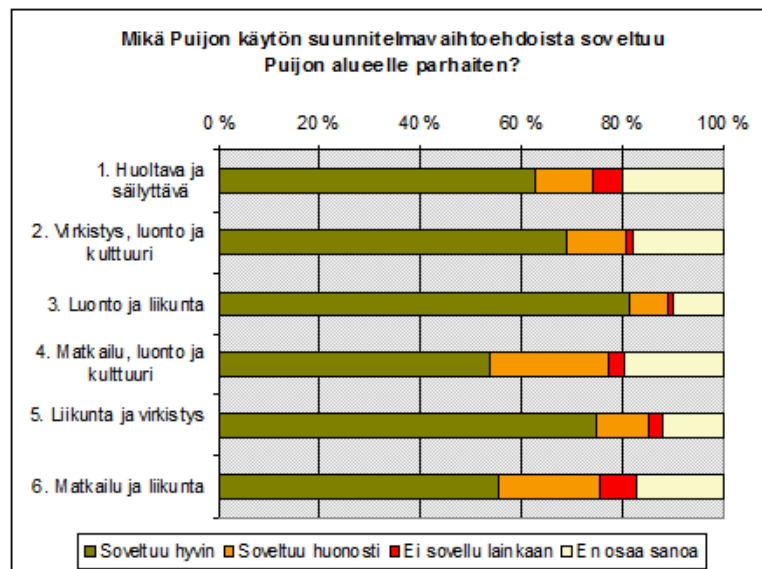
Seuraavassa on kuvattu graafisesti joitakin tärkeimpiä toisen kävijätutkimuksen tuloksia:

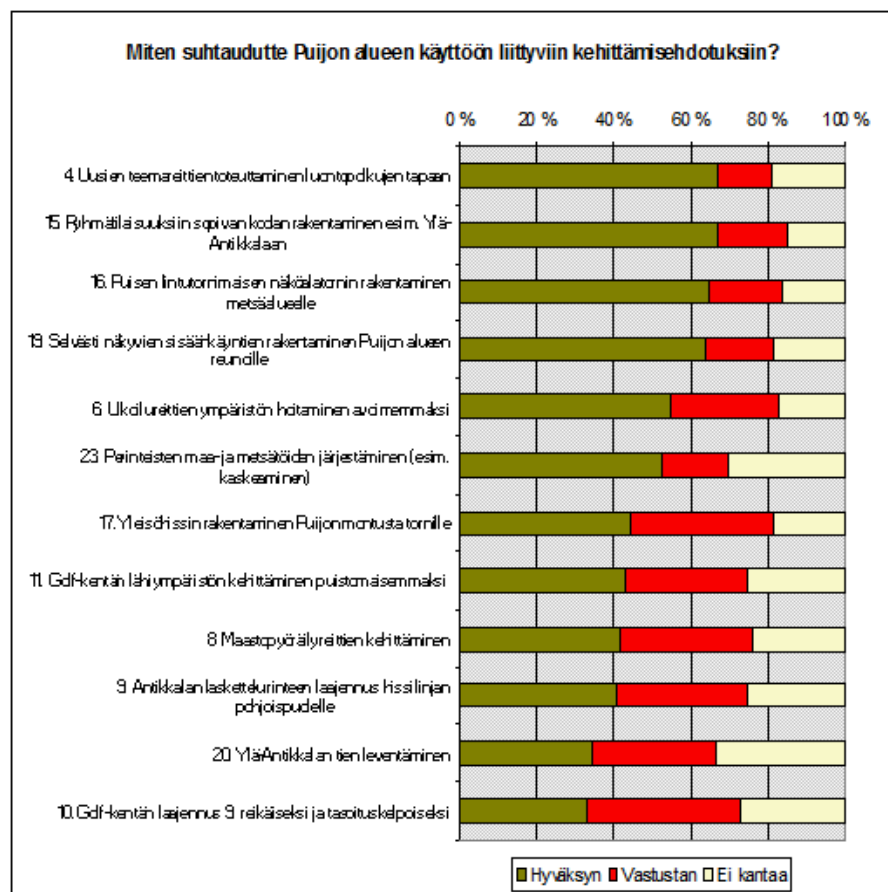
Metsänhoidon vaihtoehtojen osalta selvästi suurimman kannatuksen sai

”Metsänhoidon kevyt vaihtoehto”. Pääosa vastaajista oli selkeästi sitä mieltä, että Puijon virkistysmetsiä on hyvä jatkossakin hoitaa ja mallinnettua ”vaiheittaista uudistamista” piti Puijolle vähintään kohtuullisen soveliaana 79 % vastaajista.

Käytön kehittämisen suunnitelmastrategioista suurimman kannatuksen sai vaihtoehto ”Luonto ja liikunta”. Puijon käytön kehittämissuunnitelmia arvioitaessa tulee pitää mielessä, että kaikki kuvatut ehdotukset olivat hyvin yleispiirteisiä ja osittain myös teoreettisia. Kaikkien ehdotusten osalta tarvitaan enemmän tai vähemmän jatkosuunnittelua.

Yllä olevasta asetelmasta ilmeneviin Puijon alueen käytön kehittämissuhteisiin suhtauduttiin yleisesti hyvin positiivisesti. Tarkasteltaessa kyseisiä kehittämissuhteita voidaan havaita, että pääosa niistä on pienimuotoisia, lähinnä nykyisiä rakenteita ja rakennuksia tai reitistöjen käyttökelpoisuutta parantavia ehdotuksia. Ainoastaan ehdotus luontotietokeskuksen rakentamiseksi on ns. ”suuri hanke”, minkä toteutuminen lienee tällä hetkellä taloudellisen realismin ulkopuolella.

Yllä olevan asetelman alaosassa olevaan kuuteen kehittämissuhteeseen suhtauduttiin kaikkein kriittisimmin. Kyseiset ehdotukset sijoittuvat kaikki Puijon keskeisellä alueelle; Puijon torni-Antikkala-Konttila. Huomionarvoista on, että ainoastaan golfkentän laajentamista tasoituskelpoiseksi 9-reikäiseksi kentäksi vastustettiin enemmän kuin kannatettiin. Kaikkia muita ehdotuksia kannatettiin enemmän kuin vastustettiin.

Toisen arvotutkimuksen laaja tutkimusaineisto on nähtävillä kokonaisuudessaan hankkeen nettisivuilla osoitteessa www.puijo.kuopio.fi

Puijo-seminaari 2 Toiseen Puijo-seminaariin lokakuussa 2009 osallistui n. 30 henkilöä samoista ryhmistä kuin ensimmäiseenkin seminaariin. Seminaarin tarkoituksena oli arvioida ja tulkita juuri valmistuneen Puijon kävijätutkimuksen tuloksia.

Puijo-foorumissa löydettiin yksimielisyys niistä periaatteista, miten Puijon virkistysmetsiä tulee hoitaa. Esillä olleista metsänhoidon vaihtoehdoista eniten kannatusta sai ns. kevyt vaihtoehto. Johtavana periaatteena on, että Puijon metsiä hoidetaan alueen virkistyskäyttö ja luontoarvot huomioon ottaen; taloudelliset tavoitteet ovat Puijolla metsänhoidossa toissijaisia. Puijo on jatkossakin runsaspuustoinen hoidettu virkistysmetsä, missä luontoarvot otetaan korostetusti huomioon. Puijon virkistysmetsien lehtoalueet jätetään metsänhoitotoimenpiteiden ulkopuolelle tai niitä hoidetaan lehdon pintakasvillisuuden ehdoilla. Metsänhoitotoimenpiteissä suurin ero normaaliin suomalaiseen metsänhoitoon nähden liittyy metsän uudistamiseen. Uudistamisessa käytetään ns. vaihteitaista

uudistamista.

Pääosa Puijon käytön suunnitelmavaihtoehtoissa esitetyistä kehittämis ehdotuksista sai sekä kyselyssä että Puijo-foorumissa kannatusta. Käytännössä se tarkoittaa mm. nykyisten liikunta- ja virkistysmahdollisuuksien parantamista ja kehittämistä. Konkreettisia kehittämis ehdotuksina hyväksyttiin mm. Puijoa kiertävän ympärivuotiseen käyttöön tarkoitetun "helpon" hiihto/kävelyreitit rakentamista, talvikävelyyn soveltuvien reittien merkitsemistä ja ylläpitoa, maisema-avausten tekemistä lähinnä Puijon länsi- ja pohjoisrinteille, nykyisten ulkoilureittien kunnostamista, opastuksen ja pysäköintiolojen parantamista, Puijon perinnemaisemien hoitamista, maastopyöräilyn kehittämistä ...

Matkailutoiminnan kehittäminen Puijon lakialueella rakennuksiakin laajentamalla sai foorumin yhtenäisen kannatuksen. Rakentamisen ehtona oli kuitenkin, että rakennukset eivät saa olla korkeita. Myös hissien rakentaminen Puijon montusta laelle nähtiin mahdolliseksi. Yksimielisyys löytyi myös siitä, että julkisen liikenteen yhteys tulisi ehdottomasti saada Puijolle.

Ristiriitaisimman vastaanoton Puijo-foorumissa sai esitykset golfkentän laajentaminen tasoituskelloseksi 9-reikäiseksi kentäksi ja 2. laskettelurinteen rakentaminen Antikkalan hissilinjan pohjoispuolelle. Laskettelu ja golfin kehittämistä ei kuitenkaan foorumissakaan kokonaan tyrmätty, koska kyseessä on nykyisen toiminnan elinmahdollisuuksien turvaamisesta. Foorumissa käydyistä keskustelusta päätellen näiden toimintojen kehittäminen edellyttää Puijon tornin–Antikkalan–Konttilan alueelle useampien käytön vaihtoehtojen suunnittelua.

Ehdotukset jatkotoimenpiteiksi ja loppuraportin laatiminen

Toisen Puijo-seminaarin jälkeen suunnittelijat laativat loppuraporttiluonnoksen, missä ehdotukset jatkotoimenpiteiksi on koottu kappaleeseen 4. Metsänhoidon periaatteet on kuvattu kohdissa 3.4.1, 4.1.1 ja liitteissä 4 ja 5, mitä ehdotetaan Puijon virkistysmetsien jatkosuunnittelun pohjaksi. Kohdassa 4.2 on kuvattu käytön konkreettisia kehittämis ehdotuksia ja kyseisessä kohdassa otetaan myös kantaa mahdolliseen jatkosuunnitteluun. Ensisijaisesti toteutettavaksi ehdotetut kehittämis kohteet on koottu karttaliitteeseen 8 ja vaihtoehtoisia jatkosuunnitelmia edellyttävät kohteet karttaliitteeseen 9. Lisäksi suunnitteluprosessin aikana on noussut esille lukuisia kehittämis ehdotuksia, mitkä liittyvät Puijon kehittämiseen, mutta mitkä eivät ole olleet varsinaisen suunnittelun toimeksiannon piirissä. Kyseiset asiat on esitelty kappaleessa 4.3. Esimerkkinä voidaan nostaa esille esim. Puijon isännän määrittäminen ja julkisen liikenneyhteyden ratkaiseminen.

Lausuntokierros ja ohjausryhmän johtopäätökset

Loppuraporttiluonnoksesta pyydettiin laajasti lausuntoja. Annetut lausunnot ja niistä kirjoitetut vastineet on loppuraportin liitteenä 10.

Loppuraportin kohdassa 4.5 on esitetty yhteenveto ja johtopäätöksiä annetuista lausunnoista.

Hoito- ja käyttösuunnitelmasta annetuista lausunnoista käy ilmi, että pääosa lausunnonantajista on nähnyt laaditun suunnitelman ja kehittämis ehdotukset hyväksi pohjaksi Puijon alueen jatkosuunnittelulle ja -valmistelulle. Metsänhoidon ”kevyt vaihtoehto” on nähty suositeltavana toimintamallina ja lausunnoissa korostetaan Puijon alueen merkitystä liikunta-, virkistys-, matkailu- ja luontoalueena. Suunnitelmassa tuodaan esille lukuisia käytön kehittämis ehdotuksia, joista vallitsee lausunnon antajien kesken kohtuullisen suuri yksimielisyys. Puijon lakialueen ja Konttilan-Antikkalan alueelle kohdistuu kaikkein eniten ristiriitaisia odotuksia ja kyseisen alueen kehittäminen edellyttää vaihtoehtoisten jatkosuunnitelmien laadintaa. Mikäli em. alueen jatkosuunnitteluun päädytään, tulee myös osayleiskaavaa mahdollisesti tarkistaa. Vastaavasti muidenkin kehittämis ehdotusten osalta tulee tutkia mahdollisten lupien tai selvitysten tarve yhteistyössä toimivaltaisen viranomaisen kanssa tapauskohtaisesti. Puijon ”isännyyden” ja hoitovastuiden selvittäminen on nähty myös yleisesti tärkeänä, mikä tulee ottaa huomioon palvelualueudistuksen valmistelussa. Myös Puijon neuvottelukunnan perustaminen Puijon toimijoiden vuorovaikutteisuuden jatkamiseksi on nähty yleisesti hyvänä asiana. Hyvin monissa lausunnoissa lisäksi toivottiin julkisilla liikennevälineillä tapahtuvan Puijon saavutettavuuden parantamista.

Annetuista lausunnoista erottui selkeästi omaksi ryhmäkseen luonnonsuojelusektori, mikä lausunnoissaan poikkesi muista keskenään yhdensuuntaisista ja myönteisistä lausunnoista. Luonnonsuojelusektorin esittämän kritiikin johdosta suunnitteluhankkeen ohjausryhmä halusi erityisesti korostaa luonnon monimuotoisuuden edistämistä Puijon metsänhoidon ja käytön kehittämisen jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa. Luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi loppuraporttiin on lisätty kappale 4.4, missä on korostettu luontoarvojen merkitystä Puijolla.

Loppupäätelmiä Puijon virkistysmetsien hoito- ja käyttösuunnitelma on laadittu kuopiolaisten arvojen pohjalta ja alueella aktiivisesti toimivien tahojen kehittämis ehdotuksiin perustuen. Hankkeen aikana on toteutettu poikkeuksellisen laaja kuopiolaisten osallistaminen, käyty useita ryhmäkeskusteluja alueella toimivien tahojen kanssa, esitelty suunnitelmia internetissä, näyttelyissä jne. Hankkeen valmisteluun on osallistunut laaja asiantuntijoiden joukko ja erittäin monipuolinen ohjausryhmä. Koko hanke on toteutettu avoimuuden periaatteella mm. hankkeelle perustetun internetsivuston avulla. Hanke on edennyt hyvin pitkälle hyvän vuorovaikutuksen ja myös laajan yksituumaisuuden vallitessa. Lausuntokierrosvaiheessa yhdessä valmisteltu suunnitelma on kohdannut kritiikkiä, mihin on vastattu hankkeen ohjausryhmän korostaessa luonnon monimuotoisuusarvojen huomioon ottamisen merkitystä kaikessa jatkosuunnittelussa.

Suunnitelman suhde Kuopion kaupungin ilmastostrategiaan

Esitetty suunnitelma on ilmastostrategian kannalta positiivinen kahdesta eri näkökulmasta. Esitetyn ”metsänhoidon kevyen vaihtoehdon” myötä Puijon virkistysmetsien puumäärä lisääntyy ja puusto toimii hiilinieluna. Toinen positiivinen vaikutus tulee siitä, että hoitotoimenpiteiden yhteydessä poistettavasta järeästä puusta jalostettavat mekaanisen metsäteollisuuden tuotteet korvaavat sellaisia materiaaleja, joiden hiilijalanjälki on ilmastostrategian kannalta puuta haitallisempi.

Esityslistan viitteenä on suunnitteluhankkeen loppuraportti, mikä on jaettu päätöksentekijöille esityslistan mukana. Sama aineisto kokonaisuudessaan löytyy hankkeen internetsivuilta osoitteesta www.puijo.kuopio.fi. Suunnitteluhankkeen täydelliset tutkimustulokset ja muu tausta-aineisto on raportin liitteenä olevalla cd-rompulla ja hankkeen nettisivuilla.

Asiasta antaa lisätietoja asian valmistelusta vastannut kaupunginmetsänhoitaja Seppo Jauhiainen, puh. 0400 577 330 tai 185 561.

Kaupungingeodeetin esitys

Puijon suunnitteluhankkeen ohjausryhmän 25.2.2010 tekemän ehdotuksen mukaisesti päätän esittää tekniselle lautakunnalle sekä edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle että:

Puijon virkistysmetsien metsänhoidon toteutussuunnittelussa noudatetaan loppuraportissa esitettyä ns. ”kevyen metsänhoidon” vaihtoehdon ja vaiheittaisen uudistamisen periaatteita ja toimintamallia. Periaatteet on esitetty loppuraportin kohdissa 3.4.1, 4.1.1 ja liitteissä 4 ja 5. Luonnon monimuotoisuutta edistetään kohdassa 4.4 esitettyjen menetelmien ja periaatteiden mukaan. Puijon hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitellyt metsänhoidon pääperiaatteet ja vaiheittaisen uudistamisen menetelmä täydentävät Puijo-Puijonsarven osayleiskaavassa esitetyn metsänhoidon suosituksia.

Puijon alueen käytön kehittämisen jatkosuunnittelu toteutetaan loppuraportin kohdassa 4.2 esitetyltä pohjalta. Luonnon monimuotoisuutta edistetään kohdassa 4.4 esitettyjen menetelmien ja periaatteiden mukaan. Kaikessa jatkosuunnittelussa tulee tapauskohtaisesti selvittää mahdollinen osayleiskaavan tarkistamisen tai muiden mahdollisten lupien ja selvitysten tarve yhteistyössä toimivaltaisen viranomaisen kanssa. Vastuu eri osahankkeiden jatkosuunnittelusta määräytyy kaupungin hallintokuntien keskinäisen työnjaon mukaan. Jatkosuunnittelu tulee toteuttaa yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa.

Puijon alueen muut kehittämissuunnitelmat esitetään toteutettaviksi kohdassa 4.3 esitetyllä tavalla. Vastuu eri osahankkeiden jatkosuunnittelusta määräytyy kaupungin hallintokuntien keskinäisen työnjaon mukaan. Puijon ”isännän” määrittely ja muut

vastuukysymykset tulee erityisesti ottaa huomioon palvelualueuudistuksen valmistelussa.

Tekninen lautakunta 14.4.2010 / 119 §

Ehdotus Teknisen toimen johtaja:

Lautakunta hyväksyy kaupungingeodeetin esityksen.

Päätös Tekninen lautakunta:

Merkitään, että pöydälle jaettiin Puijon virkistymetsien hoito- ja käyttösuunnitelman puuttuva sivu / ympäristölautakunnan lausunto, sivu 1 (liite 10).

Martti Rönkkö Pekka Pollarin kannattamana esitti, että lautakunta erityisesti painottaa kaupungingeodeetin ehdotuksessa mainitun Puijon "isännän" määrittelyä ja sitä, että muut vastuukysymykset tulee ottaa huomioon palvelualueuudistuksen valmistelussa.

Puheenjohtaja ehdotti asiassa äänestettäväksi siten, että ne jotka ovat esittelijän ehdotuksen kannalla, äänestävät jaa, ja ne jotka ovat Martti Rönkön tekemän esityksen kannalla, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 1 jaa-ääni (Puskala) ja 10 ei-ääntä (Kankkunen, Voutilainen, Haapalainen, Hakokivi, Luostarinen, Pollari, Mäki, Rönkkö, Sariola, Söderström), joten lautakunta oli hyväksynyt Martti Rönkön tekemän ehdotuksen.

Kaupunginmetsänhoitaja Seppo Jauhiainen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Kaupunginhallitus 3.5.2010 § 228

Ehdotus Kaupunginjohtaja:

Kh. käy asiasta yleiskeskustelun ja merkitsee asian tässä vaiheessa tiedoksi.

Päätös Kaupunginhallitus:

Kokouksessa todettiin Kuopion Matkailupalvelu Oy:n kirje 3.5.2010.

Kaupunginmetsänhoitaja Jauhiainen selosti asiaa.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan ehdotuksen.

Kj. toteaa, että kyseessä on strategiatason suunnitelma, minkä toteuttaminen edellyttää jatkosuunnittelua ja jatkosuunnitelmien pohjalta tehtävää erillistä päätöksentekoa. Jatkosuunnittelun etenemisen varmistamiseksi tekninen lautakunta on päätöksessään halunnut erityisesti korostaa Puijon ”isännän” ja vastuukysymysten määrittelyn merkitystä, mikä on mahdollista ottaa huomioon palvelualueuudistuksen valmistelussa.

Konttilan – Antikkalan - Puijon tornin alueen käytön kehittämisehdotukset kohtasivat ristiriitaisen vastaanoton ja niiden edelleen kehittäminen edellyttää vaihtoehtoisten jatkosuunnitelmien laatimista.

Suunnitteluprosessin aikana on noussut esille lukuisia muita Puijon liittyviä kysymyksiä, mitkä edellyttävät erillistä selvittämistä.

Suunnitteluprosessin aikana on esitetty ns. METSO-kriteerien mukaista luontoinventointia ja Puijon luonnonsuojelualueiden laajentamista ns. METSO-rahoituksen avulla. Osayleiskaavan mukaisten rajausten tarkastelu ei ole sisältynyt alkuperäiseen suunnittelun toimeksiantoon, joten em. tarkasteluun ei ole ryhdytty tässä suunnitteluhankkeessa. Kunnille on kesäkuussa 2010 esitetty mahdollisuus hakea valtion avustusta METSO-kriteerien mukaisten luontoinventoinnin tekemiseen.

Ympäristöministeriön vuonna 2007 valmistelemassa Kunta-METSO hankkeessa on sovittu kahdesta kuntametsien suojelua koskevasta keskeisestä periaatteesta: suojelun vapaaehtoisuus ja taloudellisten kannustimien käyttö. Kuntaliitto on vuonna 2010 neuvotellut ympäristöministeriön kanssa taloudellisten kannustimien periaatteista ja soveltamisesta kuntametsissä, mutta ainakaan toistaiseksi yhteistä näkemystä ei ole löytynyt. Myös määräaikainen suojelu ”hiertää” neuvotteluissa. Neuvottelut ministeriön ja kuntaliiton välillä jatkuvat syksyllä.

Monimuotoisuuden kannalta parhaat osat (yli 40 % Puijon alueesta) Puijosta on jo aiemmin suojeltu. Suojelualueella maanomistaja luopuu ratkaisuvallastaan omistamansa maaomaisuuden osalta kertakorvausta vastaan valtioviranomaisen hyväksi. Suojelupäätös on yleensä aina lopullinen, joten suojeluharkinta kannattaa tehdä huolella. Metsoinventoinnin laatiminen valtion kustannuksella ei millään tavalla sido kaupungin vapaata harkintavaltaa, koska kuntametsien suojelu on vapaaehtoista. Teknisen viraston käyttösuunnitelman mukaan kaupungin metsien metsäsuunnitelman uudistamista ryhdytään valmistelemaan vuoden 2010 aikana. Ympäristötoimen talousarvion toiminnallisissa tavoitteissa on luonnonsuojeluohjelman laadinta myös vuodelle 2010.

Kaupungin metsien metsäsuunnitelman uusiminen, luonnonsuojeluohjelman laadinta sekä METSO-inventointi on valmisteltava huolella ja niiden valmistelu on tarkoituksenmukaista sovittaa yhteen. Kuopion kaupunki hakee valtion rahoitusta kaupungin metsien METSO-inventoinnin tekemiseen ja kyseinen inventointi on syytä aloittaa Puijolta. Inventoinnin tulosten ja muiden selvitysten

perusteella tehdään suojeleasioissa erilliset kokonaistarkasteluun perustuvat päätökset metsäsuunnitelman ja luonnonsuojeluohjelman hyväksymisen yhteydessä.

Merkitään, että kaupunginvaltuuston puheenjohtajalle on 17.5.2010 jätetty adressi, jossa vaaditaan, että Puijon vanhat metsät tulee jättää metsänhoitotoimien ulkopuolelle lukuun ottamatta pienimuotoisia toimenpiteitä, jotka edistävät metsän suojeleuarvojen säilymistä tai varmistavat ulkoilureittien käyttöturvallisuuden. Uusien laskettelu- tai golfkentän tapaisia rakentamisprojekteja ei tule toteuttaa Puijon selänteellä.

Merkitään, että asia on ilmastopoliittisesti vaikutukseltaan neutraali.

Kaupunginhallitus 26.7.2010 § 355

Ehdotus Kaupunginjohtaja:

Kj. esittää kh:lle ja kv:lle esitettäväksi

1) metsänhoidon osalta Puijolla noudatettavan jatkossa esitettyä ”kevyen metsänhoidon” vaihtoehtoa sekä vaiheittaisen uudistamisen periaatteita siten, että metsänhoidon pääperiaatteet ja vaiheittaisen uudistamisen menetelmä täydentävät Puijo-Puijonsarven osayleiskaavassa esitetyn metsänhoidon suosituksia.

2) Puijon alueen käytön kehittämissuunnitelmien osalta hyväksytään seuraavien kohteiden/asioiden jatkosuunnittelu seuraavasti:

- taukopaikkojen lisääminen, turhien väylien metsittäminen, helppokulkuisen latureitin rakentaminen Puijon ympäri, uusien teemareittien toteuttaminen luontopolkujen tapaan, ulkoilureittien turvallisuuden ja esteettömyyden parantaminen, ulkoilureittien ympäristön hoitaminen avoimemmaksi, latuväylien reunojen hoitaminen, maastopyöräilyreittien kehittäminen, ensi lumen ladun rakentaminen, nykyisten liikuntapaikkojen ja rakennusten parantaminen, laavujen ja nuotiopaikkojen rakentaminen maisema-avausten yhteyteen, ryhmätilaisuuksiin soveltuvan kodan rakentaminen, puisen lintutornimaisen näköalatornin rakentaminen, selvästi näkyvien sisäänkäyntien rakentaminen Puijon alueen reunoille, perinnemaisemien hoitaminen, historiallisten rakenteiden kunnostaminen, perinteisten maa- ja metsätöiden järjestäminen (esim. kaskeaminen), maisema-avausten tekeminen Puijonsarvesta pohjoiseen, itään, länteen ja Konttilan-Tornin välimaastosta Niuvaan ja ympärivuotisten kävelyreittien rakentaminen.

3) Konttilan – Antikkalan - Puijon tornin alueen käytön kehittämissuunnitelmien osalta laaditaan vaihtoehtoisia jatkosuunnitelmia mm. seuraavien toimintojen osalta:

- laskettelurinteen laajennus, golf-kenttien laajennus, golfkenttien

ympäristön kehittäminen puistomaisemmaksi, Puijon lakialueen matkailutoimintojen laajentaminen, mahdolliset uudet rakennukset ja hissit alueella, pysäköinnin ja liikenteen järjestäminen, olemassa olevien teiden leventäminen tai uusien teiden rakentaminen sekä maisema-avaukset alueella.

4) seuraavien seikkojen selvittämistä:

- julkisen liikenneyhteyden vaihtoehdot ja kustannukset.
- Puijon isännyyden määrittelemisen ja mahdollisen neuvottelukunnan perustaminen.
- Puijon alueen suunnittelu- ja toteutusvastuiden määrittelemisen palvelualueuudistuksen yhteydessä.
- Puijon majan ja tornin omistusjärjestelyt.
- uusien toimintatapojen kehittäminen yhteistyössä yksityisen sektorin kanssa.
- luonnonsuojelualueelle sijoittuvien kehittämishankkeiden lupa-asiat.

Päätös Kaupunginhallitus:

Jäsen Rytsy jäsen Ruotsalaisen kannattamana ehdotti edelleen kaupunginvaltuuston esitettäväksi, että Puijon vanhat metsät tulee jättää metsänhoitotoimien ulkopuolelle lukuunottamatta toimia, jotka edistävät metsänsuojelua ja ulkoilureittien turvallisuutta ja että muilta osin voidaan noudattaa Puijon kävijätutkimukseen perustuvaa hoito- ja käyttösuunnitelmaa.

Puheenjohtaja ehdotti asiassa äänestettäväksi siten, että ne, jotka ovat kaupunginjohtajan tekemän ehdotuksen kannalla, äänestävät jaa ja ne, jotka ovat jäsen Rytsyn tekemän ehdotuksen kannalla, äänestävät ei. Päätösehdotus hyväksyttiin.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin yhdeksän jaa -ääntä (Eskelinen, Kaartinen, Kananen, Toppinen, Kekoni, Karjalainen, Raassina, Röppänen ja Savolainen) ja kaksi ei -ääntä (Ruotsalainen ja Rytsy), joten kaupunginhallitus oli hyväksynyt kaupunginjohtajan tekemän ehdotuksen.

* Esityslistan viiteaineistona jaetaan kävijätutkimukseen perustuva Puijon virkistysmetsien hoito- ja käyttösuunnitelma niille valtuutetuille, jotka eivät ole sitä aiemmin saaneet.

* Lisäksi viiteaineistona jaetaan ELY-keskuksen kirje 16.6.2010 ja Kuopion Matkailupalvelu Oy:n kirje 3.5.2010.

Ehdotus Kaupunginhallitus:
Kv. hyväksyy kh:n ehdotuksen.

Päätös Kaupunginvaltuusto:
Kokouksessa käytiin laajaa keskustelua aiheesta ja

keskustelun kuluessa tehtiin useita muutosesityksiä kaupunginhallituksen päätösehdotukseen.

Valtuutettu Harri Auvinen valtuutettujen Eeva Heinonen, Heidi Komulainen, Mikko Mäntyniemi ja Pauli Ruotsalainen kannattamana esitti, että kaupunginhallituksen päätösehdotuksen kohtaan 1. lisätään "Kevyen metsänhoidon toimenpiteitä ei aloiteta ennen Metso-inventoinnin valmistumista".

Valtuutettu Harri Auvinen esitti myös valtuutettujen Eeva Heinonen, Heidi Komulainen, Kaija Räsänen ja Pauli Ruotsalainen kannattamana, että kaupunginhallituksen päätösehdotuksen kohtaan 2. lisätään kohta vanhojen metsien suojele.

Valtuutettu Raimo Tuomainen valtuutettujen Eeva Heinonen, Kaija Räsänen, Heidi Komulainen, Pauli Ruotsalainen ja Vilma Kröger kannattamana esitti, että kaupunginhallituksen päätösehdotuksen kohdasta 3. poistetaan maininta "laskettelurinteen laajennus".

Valtuutettu Erkki Björk valtuutettujen Kaija Räsänen, Pauli Ruotsalainen ja Vilma Kröger kannattamana esitti, että kaupunginhallituksen päätösehdotuksen kohdasta 3. poistetaan maininta "golf-kentän laajennus".

Valtuutettu Riitta Korhonen valtuutettu Mikko Mäntyniemen kannattamana esitti, että kaupunginhallituksen päätösehdotuksen kohdan 1. loppuun lisättäisiin seuraava lause "Vanhojen metsien osalta metsien käsittelystä tulee kuitenkin pidättäytyä, kunnes METSO-inventointi ja sen pohjalta laaditut jatkosuunnitelmat on tehty".

Valtuutettu Pekka Kantanen valtuutettujen Mikko Mäntyniemi ja Harri Auvinen kannattamana esitti seuraavaa lisäystä kaupunginhallituksen päätösehdotukseen: " hoito- ja käyttösuunnitelman kohdassa 4.5 sivulla 38 esiintyvä kritiikki luonnonsuojelusektorin toimintaa kohtaan ei vastaa Kuopion kaupungin näkemystä".

Valtuutettu Erkki Palisalo esitti, että "pätkästään tämä Puijorobleemi virkamiesten piätettäväksi. Hyö kylä ossoovat hoitoo sen niin että kaupppamiehet suahaan tyytyväiseks. Muistahan ei niin väliä ookkaan. Ai niin, eiköhän tuo joutane tuo Väinölänniemi siihen samaan syssyy joutomaana".

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty useita kannatettuja muutosehdotuksia, joista on äänestettävä. Valtuutettu Palisalon esitystä ei kannatettu, joten puheenjohtaja totesi sen rauenneeksi.

Puheenjohtaja ehdotti asiassa äänestettäväksi kaupunginvaltuuston yksimielisellä päätöksellä seuraavassa järjestyksessä:

Äänestys 1.

Puheenjohtaja ehdotti asiassa äänestettäväksi siten, että ne, jotka ovat valtuutettu Harri Auvisen tekemän esityksen Metso-inventoinnista kannalla, äänestävät JAA ja ne, jotka ovat valtuutettu Riitta Korhosen tekemää samaa asiaa koskevan esityksen kannalla, äänestävät EI. Äänestys ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Äänestyskoneella suoritettussa äänestyksessä annettiin 23 jaa-ääntä, 21 ei-ääntä ja 15 tyhjää ääntä, joten kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt valtuutettu Auvisen tekemän esityksen.

Äänestys 2.

Puheenjohtaja ehdotti seuraavaksi äänestettäväksi siten, että ne, jotka ovat kaupunginhallituksen tekemän ehdotuksen kannalla, äänestävät JAA ja ne, jotka ovat Harri Auvisen tekemän esityksen Metso-inventoinnista kannalla, äänestävät EI. Äänestys ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Äänestyskoneella suoritettussa äänestyksessä annettiin 35 jaa-ääntä, 22 ei-ääntä ja 2 tyhjää ääntä, joten kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Äänestys 3.

Puheenjohtaja ehdotti äänestettäväksi siten, että ne, jotka ovat kaupunginhallituksen tekemän ehdotuksen kannalla, äänestävät JAA ja ne, jotka ovat Harri Auvisen tekemän esityksen "vanhojen metsien suojelun lisäämisestä" kannalla, äänestävät EI. Äänestys ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Äänestyskoneella suoritettussa äänestyksessä annettiin 36 jaa-ääntä ja 23 ei-ääntä, joten kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Äänestys 4.

Puheenjohtaja ehdotti äänestettäväksi siten, että ne, jotka ovat kaupunginhallituksen tekemän ehdotuksen kannalla, äänestävät JAA ja ne, jotka ovat Raimo Tuomaisen tekemän esityksen kannalla, äänestävät EI.

Äänestys ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Äänestyskoneella suoritettussa äänestyksessä annettiin 36 jaa-ääntä ja 23 ei-ääntä, joten kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Äänestys 5.

Puheenjohtaja ehdotti äänestettäväksi siten, että ne, jotka ovat kaupunginhallituksen tekemän ehdotuksen kannalla, äänestävät JAA ja ne, jotka ovat Erkki Björkin tekemän esityksen kannalla, äänestävät EI. Äänestys ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Äänestyskoneella suoritettussa äänestyksessä annettiin 34 jaa-ääntä ja 25 ei-ääntä, joten kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Äänestys 6.

Puheenjohtaja ehdotti äänestettäväksi siten, että ne, jotka ovat kaupunginhallituksen tekemän ehdotuksen kannalla, äänestävät JAA ja ne, jotka ovat Pekka Kantasen tekemän esityksen kannalla, äänestävät EI. Äänestys ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Äänestyskoneella suoritettussa äänestyksessä annettiin 28 jaa-ääntä, 29 ei-ääntä ja 2 tyhjää ääntä, joten kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt Pekka Kantasen tekemän esityksen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen täydennettynä Pekka Kantasen tekemällä lisäesityksellä.

Puheenjohtajan ehdotuksesta valtuusto päätti yksimielisesti pitää asiakohdan käsittelyn jälkeen tauon klo 20.05-20.30.

asiakortti koko näyttö

